

Schoonmaakrichtlijnen tijdens Covid-19-pandemie

In het project 'PandemicClean' – Safe and Effective Cleaning in Pandemic Situation - werd informatie verzameld over wat voor soort schoonmaakinstructies werden gegeven voor reiniging tijdens de Covid-19-pandemie.

In het voorjaar en de zomer van 2022 werden gegevens verzameld uit de volgende landen: Australië, België, Canada, Denemarken, Estland, Finland, Frankrijk, Duitsland, Hongarije, Italië, Letland, Noorwegen, Roemenië, Zwitserland en Nederland. De instructies werden voornamelijk gegeven door overheidsinstanties of -organisaties en onderzoeksinstituten. Ook werden instructies van de WHO, CDC en ECDC gedocumenteerd.

De omvang, details en de inhoud van de instructies varieerden. Sommige landen hadden zeer korte richtlijnen die alleen de nadruk legden op een goede en grondige reiniging. Sommige landen hadden zeer gedetailleerde richtlijnen, bijvoorbeeld met instructies voor het reinigen van verschillende oppervlaktematerialen. Meestal werden de meest gedetailleerde instructies gegeven over geschikte ontsmettingsmiddelen. Richtlijnen over toepassing van schoonmaak apparatuur of methoden werden zelden gegeven.

Meestal bevatten de instructies algemene richtlijnen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen, maar van sommige onderwerpen werden ook richtlijnen gegeven voor ruimtes die bezet waren door met Covid-19-geïnfecteerde personen en voor langdurige zorgafdelingen met Covid-19-verdenking of infectie.

Op basis van alle instructies is de volgende samenvatting samengesteld.

De samenvatting is onderverdeeld in verschillende onderwerpen die te vinden zijn op de instructies.

Geen enkele richtlijn behandelde alle onderwerpen.

We hopen dat deze samenvatting nuttig zal zijn bij een volgende keer als u inhoudelijke richtlijnen voor het bestrijden van pandemieën moet opstellen.

Het project wordt medegefinancierd door Erasmus+

Co-funded by
the European Union

De informatie werd verzameld door:

SVS-Opleidingen, Nederland

Puhastusekspert, Estland

IFPRA Normandie, Frankrijk

Propuhtaus, Finland

Risicobeoordeling	
Algemene richtlijnen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen	Sommige richtlijnen benadrukten het belang van het beoordelen van het risico voor de werknemer die de reiniging uitvoert, zodat risico's worden geminimaliseerd en de juiste preventieve maatregelen worden genomen.
Schoonmakers informeren	
Algemene richtlijnen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen	De schoonmaker moet altijd op de hoogte worden gebracht van Covid-19-gevallen. Elk bedrijf moet actief communicatie naar werknemers organiseren om hen op de hoogte te houden van de situatie in het gebouw.
Reinigings- of ontsmettingsmiddel	
Algemene richtlijnen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen	Over reinigingsmiddelen: Bijna alle landen adviseerden een alles reiniger voor algemeen gebruik. Sommige richtlijnen hadden ook instructies op soft of poreuze oppervlakken (bijv. stof of leer) en er werd geadviseerd om advies in te winnen bij de fabrikant. Er werd ook vermeld dat als zachte of poreuze oppervlakken regelmatig moeten worden gereinigd, zoals stoelen in kantoren of in voertuigen, het effectiever kan zijn om een verwijderbare wasbare hoes of een wegwerphoes te gebruiken en deze net zo regelmatig te vervangen als u de oppervlakken zou reinigen. Over ontsmettingsmiddelen: Desinfecterende of desinfecterende multifunctionele reiniger werden aanbevolen voor oppervlakken in sanitaire eenheden, met uitzondering van de vloer. Dat laatste kan een algemene richtlijn zijn of een richtlijn "indien nodig". "Indien nodig" was bijvoorbeeld afhankelijk van de waarschijnlijkheid dat verontreinigd materiaal op de werkplek aanwezig was (bijv. winkelomgeving versus kleine werkplek). Als geschikte ontsmettingsmiddelen tegen Covid-19 werden producten genoemd op basis van - chloor (hypochloriet /hypochloorzuur), 1000 ppm (0,1%)

	<ul style="list-style-type: none">- alcohol (ethanol/isopropyl-alcohol), concentratie van 70-85% v / v (63-80% w / w)-Waterstofperoxide-Triamine-Quaternaire ammoniumverbindingen. <p>Er moet documentatie zijn over het effect van ontsmettingsmiddelen in de vorm van tests in overeenstemming met de relevante EN-normen, die voldoende dodend effect bij de aanbevolen gebruikconcentratie en blootstellingstijd. De gedocumenteerde instructies van de fabrikant met betrekking tot concentratie en blootstellingstijd moeten altijd worden gevolgd.</p> <p>Het spuiten van desinfectiemiddelen op oppervlakken werd niet aanbevolen.</p> <p>Voor soft of poreuze oppervlakken werd desinfectiemiddel niet aanbevolen, omdat het ontsmettingsmiddel een langere contacttijd met het oppervlak nodig heeft.</p> <p>De volgende veiligheidsaspecten werden opgemerkt:</p> <ul style="list-style-type: none">- Desinfectieproducten mogen niet worden gebruikt terwijl er kinderen in de omgeving aanwezig zijn.- Ventileer de ruimte bij gebruik van schoonmaakmiddelen.- Let er ook op of het oppervlaktemateriaal bestand is tegen de betreffende chemische stof zonder beschadigd te raken. <p>Notitie:</p> <p>De meeste ontsmettingsmiddelen hebben een lange contacttijd nodig om microben te doden. Vaak is het in echte situaties niet mogelijk om oppervlakken vochtig of nat te hebben gedurende de vereiste contacttijd (bijvoorbeeld een minuut of meer). Het desinfectie-effect kan dus niet worden bereikt!</p> <p>Er werd ook aandacht besteed aan onjuiste desinfectie- en onduidelijke uitvoering:</p> <ul style="list-style-type: none">- de oppervlakken niet volledig reinigen- hoeken of randen overslaan- het juiste ontsmettingsmiddel niet met de juiste verhouding gebruiken. <p>Er werd ook benadrukt dat normaal en zorgvuldig schoonmaken efficiënter is en een vals gevoel van veiligheid voorkomt.</p> <p>Grondige reiniging met een normaal</p>
--	--

		<p>reinigingsmiddel (of microvezel zonder reinigingsmiddel) verwijdert effectief alle micro-organismen samen met het vuil, inclusief virusdeeltjes.</p> <p>Desinfectie werd dus niet aanbevolen, in plaats daarvan werd gewezen op een goede reiniging van oppervlakken en een goede handhygiëne.</p>
	Begeleiding voor ruimten bezet met Covid-geïnfecteerde personen	<p>Vaak werd een allesreiniger aanbevolen.</p> <p>Desinfectie werd aanbevolen voor vaak aangeraakte oppervlakken, sanitaire voorzieningen en zichtbare vlekken van lichaamsvloeistoffen.</p> <p>De methode was meestal "eerst schoonmaken, dan desinfecteren".</p>
	Begeleiding voor afdelingen voor langdurige zorg met Covid-vermoeden of -infectie	<p>Multifunctionele reiniger werd aanbevolen voor</p> <ul style="list-style-type: none">- vloeren- openbare plaatsen- niet vaak aangeraakte oppervlakken (plafond, muren, jaloezieën)- bewonersgebieden. <p>Desinfectiemiddel werd aanbevolen voor</p> <ul style="list-style-type: none">- vaak aangeraakte oppervlakken in de verblijfsruimten en voor toiletreiniging.
UV-C licht, nevelen		
	Algemene richtlijnen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen	<p>UV-licht, verneveling, ontsmetting en elektrostatisch bestralen werden niet genoemd als primaire methoden voor oppervlaktedesinfectie.</p> <p>UV-C-licht zou een effectieve methode zijn om microbiologisch leven te doden wanneer de toepassing correct is en het wordt gebruikt volgens de instructies. Vooral als het gaat om kleine, gecompliceerd gemaakte vormen, komen de voordelen van UV-C om de hoek kijken.</p> <p>Desinfectie door middel van bestraling met bijv. UV-C licht of bereiding van een gas, damp of nevel met een ontsmettingsmiddel (bijv. ozon, waterstofperoxide of chloor) vereist voorafgaande reiniging.</p> <p>Er moet documentatie zijn over het effect van de desinfectiemethode in de vorm van tests volgens relevante (mogelijk gewijzigde) normen, die een</p>

		<p>voldoende dodend effect tijdens de aanbevolen gebruiks- en blootstellingstijd documenteren.</p> <p>Maar er werd ook gezegd dat desinfecterende verneveling en ultraviolette desinfectie niet worden aanbevolen, omdat de effectiviteit van deze methoden, zoals ultrasone golven, hoge intensiteit UV-straling en LED-blauw licht, tegen het virus dat COVID-19 veroorzaakt, niet volledig is vastgesteld.</p>
Reinigingsapparatuur		
	<p>Algemene richtlijnen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen</p>	<p>Als er een richtlijn was voor schoonmaakgereedschappen, werden microvezeldoeken en (vlak-)moppen genoemd.</p> <p>Er werden instructies gegeven over het belang om dagelijks alle schoonmaakapparatuur en de schoonmaakruimte schoon te maken.</p> <p>Het is belangrijk om in het geval van een uitbraak. wascapaciteit beschikbaar te hebben voor het reinigen van werkdoeken en moppen.</p> <p>Voor onverwachte situaties moeten alle bedrijven bereid zijn om wegwerpproducten te kopen die zijn ontworpen om virussen en bacteriën afdoende te verwijderen.</p> <p>Voor tapijtoppervlaktes is een stofzuigen nodig met een high-efficiency particulate air (HEPA) filter.</p> <p>Er werd ook vermeld dat publiekruimtes in openbare gebouwen moeten worden schoongemaakt met andere apparatuur dan de ruimten die door werknemers worden gebruikt.</p>
	<p>Begeleiding voor ruimten bezet met Covid-geïnfecteerde personen</p>	<p>Aandacht voor het reinigen van de apparatuur en het volledig laten drogen voor hergebruik werd benadrukt.</p> <p>Waar mogelijk werd aanbevolen om wegwerpreinigingsdoekjes te gebruiken. Elke organisatie moet dus voorbereid zijn op pandemische situaties en wegwerpproducten op voorraad hebben.</p> <p>Reinigingsapparatuur die in de geïnfecteerde ruimte wordt gebruikt, moet na gebruik worden gereinigd en gedesinfecteerd met</p> <ul style="list-style-type: none">- virucide ontsmettingsmiddel of- 0,1 % natriumhypochloriet.

		<p>Bij het stofzuigen moet een stofzuiger worden gebruikt die is uitgerust met een HEPA-filter (high-efficiency particulate air) en verwisselbare stofzakken.</p> <p>Tijdens het stofzuigen moeten luchtbehandelings-systemen in de kamer, op het raam gemonteerd of aan de muur, tijdelijk worden uitgeschakeld om verontreiniging van deze systemen te voorkomen.</p>
	Begeleiding voor afdelingen voor langdurige zorg met Covid-vermoeden of -infectie	<p>Meubeloppervlakken: microvezel doeken bij het reinigen van kamers en openbare plaatsen. Voor toiletreiniging disposable doeken. Multifunctioneel gereedschap (bv. mopframes) moet worden gedesinfecteerd in een speciale wasmachine of handmatig worden schoongemaakt met een ontsmettingsmiddel.</p> <p>Gebruik ook papier voor eenmalig gebruik of een schone doek voor reiniging om de verspreiding van het virus te beperken.</p>
Reinigingsmethoden		
	Algemene richtlijnen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen	<p>De algemene richtlijn was om proper, zorgvuldig te reinigen, maar er werd niet verduidelijkt wat dat betekent in de praktijk.</p> <p>Voor toiletreiniging werd klamvochtig reinigen aanbevolen.</p>
	Begeleiding voor afdelingen voor langdurige zorg met Covid-vermoeden of -infectie	<p>Vochtige en klamvochtige reinigingsmethoden werden aanbevolen.</p> <p>Stofzuigen van tapijten (HEPA-filter). Niet stofzuigen in een kamer of ruimte waar mensen zitten.</p>
Schoonmaakplan of -programma		
	Algemene richtlijnen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen	<p>De noodzaak van een grondige en goede reiniging werd benadrukt.</p> <p>Reinigen van schonere gebieden naar vuilere gebieden. Aanbevelingen voor de volgorde van reiniging in gebruiksruidten en toiletruimten worden gegeven.</p> <p>Let op, extra aandacht voor: - vaak aangeraakte oppervlakken en fhorizontale oppervlakken en persoonlijke uitrustingsstukken / uitrusting binnen een straal van één meter van rondom de gebruiker</p>

		<p>- openbare toiletten, wastafels in de badkamer en sanitaire voorzieningen die door meerdere personen worden gebruikt.</p> <p>Begeleiding ook voor werknemers en studenten om hun eigen bureau/werkplek, tablets, computers/toetsenborden en andere apparatuur, die door henzelf wordt gebruikt, bij aankomst in de kamer schoon te maken. Daarvoor moeten verschillende soorten reinigingsmiddelen (zoals reinigingsdoekjes en oppervlaktedesinfectiemiddelen) voor beschikbaar zijn.</p> <p>Voorbeeld: School schoonmaak in verschillende situaties. Reiniging is onderverdeeld in 4 soorten:</p> <p>1. Reguliere schoolschoonmaak</p> <ul style="list-style-type: none">- op alle scholen voor of na schooltijd- met reinigingsmiddel. <p>2. Dagschoonmaak</p> <ul style="list-style-type: none">- gericht op badkamers, sanitaire benodigdheden en vaak aangeraakte oppervlakken- een extra schoonmaak van alle toiletgebouwen en kantine faciliteiten- tussen de pauzes en de lunchpauzes- evenals extra reiniging van gebieden met veel aanrakingsvlakken. <p>3. Verbeterde reiniging</p> <ul style="list-style-type: none">- gebruik een toename van 25% in de reguliere schoolschoonmaak in termen van schoonmaakuren- gericht op gebieden met veel verkeer, met een focus op contactvlakken en horizontale oppervlakken- doe dit voor of na schooltijd. <p>4. Milieureiniging (of dieptereiniging)</p> <ul style="list-style-type: none">- van de gehele school- de school is meestal één tot twee dagen gesloten- specialist schoonmakers inzetten- het gebeurt alleen per geval wanneer het volgens protocol is vereist door de school (bijvoorbeeld bij grote en slecht gecontroleerde uitbraken).
	Begeleiding voor ruimten bezet met Covid-geïnfecteerde personen	<p>Alle ruimten met vermoedelijke besmetting werden instructies gegeven voor het reinigen en ontsmetten van alle gebieden met een vermoeden van besmetting. De instructies verschilden gedeeltelijk van elkaar.</p> <p>Er werden instructies gegeven, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none">- sluit het getroffen gebied af voordat het wordt gereinigd en gedesinfecteerd- maak de kamer schoon wanneer de zieke persoon, indien mogelijk, niet in de kamer is.

		<ul style="list-style-type: none"> - effectief luchten en ventileren, voordat wordt schoongemaakt, versnelt het verdwijnen van het virus (bijv. open buitendeuren en ramen). - reinigen en ontsmetten voordat werknemers terugkeren naar de getroffen ruimten. Het is niet nodig om de hele werkplek af te sluiten. - de noodzaak om de werkplek te sluiten te evalueren, afhankelijk van factoren zoals de grootte van de werkplek, de aard van het werk, het aantal mensen en vermoedelijke besmettingsgebieden op een werkplek. - sluit gebieden af die worden gebruikt door de persoon die ziek is en gebruik die gebieden pas na het reinigen en desinfecteren - wacht, indien mogelijk, ten minste enkele uren voordat u reinigt en desinfecteert.
<p>Reinigingsfrequentie</p>		
	<p>Algemene richtlijnen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen</p>	<p>Verschillende opvattingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regelmatige schoonmaak vs. - Het vaker reinigen van oppervlaktes en contactvlakken wanneer de ruimtes <ul style="list-style-type: none"> o zichtbaar bevuild zijn o herhaaldelijk gebruikt worden door meerdere mensen en na elke plaatselijke vervuiling. <p>Vaak aanbevolen: schoonmaken van werkplekken, minstens dagelijks of zo vaak als nodig is.</p> <p>Als niemand met bevestigde of vermoedelijke COVID-19 in een ruimte is geweest, is één keer per dag schoonmaken voldoende.</p> <p>Vaker reinigen of desinfecterend middel gebruiken in geval van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gebieden met veel verkeer, met veel mensen - slechte ventilatie van de ruimte - geen mogelijkheid bestaat om handen te wassen of gebruik van handdesinfecterend middel - de ruimte wordt ingenomen door mensen met een verhoogd risico op ernstige ziekte door COVID-19.
	<p>Begeleiding bij ruimten bezet met Covid-geïnfecteerde personen</p>	<p>Aanbevelingen over de situatie:</p> <p>Als er minder dan 24 uur zijn verstreken sinds de persoon, die ziek is of de diagnose Covid-19 heeft gekregen, in de ruimte is geweest, reinigen en desinfecteren.</p>

		<p>Als er meer dan 24 uur zijn verstreken sinds de persoon die ziek is of de diagnose Covid-19 heeft gekregen in de ruimte is geweest, is schoonmaken voldoende. Desinfecteren is ook mogelijk, afhankelijk van bepaalde omstandigheden of dagelijkse praktijk die binnen een ruimte worden vereist.</p> <p>Als er meer dan drie dagen zijn verstreken, sinds de persoon die ziek is of de diagnose Covid-19 heeft gekregen, is er geen extra reiniging nodig buiten de reguliere schoonmaak handelingen.</p>
	Begeleiding voor afdelingen voor langdurige zorg met Covid-vermoeden of -infectie	<p>Er werd opgemerkt dat dit afhankelijk is van het lokale aantal Covid-19 gevallen.</p> <p>Verblijfsruimten: Dagelijks vaak aangeraakte oppervlakken, vloer wanneer nodig of ten minste twee keer per week. Toilet in een kamer: Dagelijks. Openbare toiletten: Dagelijks of vaker indien nodig. Openbare plaatsen: Vaak aangeraakte oppervlakken en indien nodig vloeren, twee keer per dag of vaker. Apparaten met schermen en toetsenborden: Dagelijks.</p>
Persoonlijke bescherming		
	Algemene richtlijnen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen	<p>Verschillende soorten begeleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minimum: Wegwerphandschoenen (nitril) of herbruikbare handschoenen. - Voor toiletreiniging: Wegwerphandschoenen. Ook werden lange beschermende handschoenen tot de elleboog genoemd. - Daarnaast, indien nodig, wegwerp- of plastic schort over uniform.
	Begeleiding voor ruimten bezet met Covid-geïnfecteerde personen	<ul style="list-style-type: none"> - Wegwerp handschoenen. - Veiligheidsbrillen om te beschermen tegen chemische spatten. - Wegwerpschort als er afscheidingen zijn.
	Begeleiding voor afdelingen voor langdurige zorg met Covid-vermoeden of -infectie	<p>Vaak aanbevolen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wegwerp handschoenen. - FFP2-beademingsapparaat zonder ventilatie (bescherming van de bewoner). - Chirurgisch masker is voldoende bij korte bezoeken in een kamer. - Gezichtsscherm of oogbescherming. - Beschermende kleding met lange mouwen en/of schort. - Beschermende handschoenen.

Afvalverwerking		
	Algemene richtlijnen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen	Controleer afvalbakken en laat ze niet meer dan driekwart vol raken. Afvalbakken worden dagelijks geleegd, vooral in openbare ruimtes. De ingezamelde vuilniszakken moeten goed worden afgesloten.
	Begeleiding voor ruimten bezet met Covid-geïnfecteerde personen	Doe het afval, dat ontstaat tijdens het reinigen, in een aparte afvalzak, sluit de zak goed af en gooi het direct weg in een daarvoor aangewezen afvalcontainer.
Corona schoonmaaktraining		
		<p>Er werd een voorstel voor schoonmaak opleidingsthema's gepresenteerd:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wat moet worden gereinigd, contactpunten en persoonlijke oppervlakken maken deel uit van de dagelijkse reiniging• Hygiënische reiniging en basishygiëne handhaven• De juiste volgorde van reiniging• Handhygiëne• Het gebruik van wegwerphandschoenen• Belang van het dagelijks gebruiken van schone werkkleding• Hoe werkkleding, reinigingsdoeken en moppen te wassen volgens de nationale richtlijnen voor infectiehygiëne. <p>De werkgever moet ervoor zorgen dat schoonmaakplannen en -organisaties worden bijgewerkt en dat werknemers training krijgen in schoonmaken en het gebruik van beschermingsmiddelen.</p> <p>Ook genoemd:</p> <ul style="list-style-type: none">- Zorg ervoor dat het schoonmaakpersoneel is opgeleid in het juiste gebruik van reinigings- en desinfectieproducten (lees etiketten, veiligheidsmaatregelen en gebruik PBM's).- Trainen om de symptomen van Covid-19 te herkennen- Wanneer we PBM's moeten gebruiken, welke PBM's nodig zijn (producten gebruiken), hoe PBM's op de juiste manier aan te trekken, te gebruiken en af te doen, en hoe PBM's op de juiste manier te verwijderen.- Correcte verwijdering van gereguleerd afval en PBM-afval.

Ander		
	Algemene richtlijnen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen	Visualisatie en foto's van wat moet worden schoongemaakt in verschillende ruimtesoorten